EVROPSKÝ PARLAMENT

2004 *2009*

Dokument ze zasedání

16. 4. 2008 B6-0173/2008

NÁVRH USNESENÍ,

který na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 103 odst. 2 jednacího řádu

předkládají Willy Meyer Pleite, Helmuth Markov, Giusto Catania, Jens Holm, Ilda Figueiredo a Pedro Guerreiro

za skupinu GUE/NGL,

o pátém summitu EU a států Latinské Ameriky a Karibiku v Limě

B6-0173/2008

Návrh usnesení Evropského parlamentu o pátém summitu EU a států Latinské Ameriky a Karibiku v Limě

Evropský parlament,

– s ohledem na prohlášení všech čtyř summitů hlav států a vlád Latinské Ameriky, Karibiku a Evropské unie, které se dosud konaly, v Rio de Janeiru ve dnech 28.–29. června 1999, 17.–18. května 2002 v Madridu, 28.–29. května 2004 v Guadalajaře a 12.–13. května 2006 ve Vídni,

– s ohledem na společné prohlášení ze třináctého ministerské schůzky mezi riodejaneirskou skupinou a Evropskou unií, která se konala v Santo Domingu (Dominikánská republika) dne 20. dubna 2007,

– s ohledem na společné prohlášení z ministerské schůzky v rámci dialogu ze San José mezi trojkou Evropské unie a ministry zemí Střední Ameriky, která se konala v Santo Domingu (Dominikánská republika) dne 19. dubna 2007,

– s ohledem na závěrečný akt sedmnácté meziparlamentní konference Evropské unie a Latinské Ameriky, která se konala v Limě ve dnech 14.–16. června 2005,

– s ohledem na svá usnesení ze dne 15. listopadu 2001 o globálním partnerství a společné strategii ve vztazích mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou[1] a ze dne 27. dubna 2006 o posíleném partnerství mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou[2],

– s ohledem na usnesení Parlamentního shromáždění EU–Latinská Amerika ze dne 20. prosince 2007,

– s ohledem na čl. 103 odst. 2 jednacího řádu

A. vzhledem k tomu, že příští summit hlav států a vlád Latinské Ameriky a Karibiku a Evropské unie, který se bude konat v Limě, musí být příležitostí k předložení konkrétních řešení pro tyto dva regiony a k posílení jejich činnost,

B. vzhledem k tomu, že u příležitosti pátého summitu, který se bude konat ve dnech 16. a 17. května 2008 v Limě, budou Evropská unie a Latinská Amerika věnovat zvláštní pozornost spolupráci v oblasti udržitelného rozvoje, energetiky, změny klimatu a jiných problémů, které souvisí s životním prostředím,

C. vzhledem k tomu, že při hledání a využívání zdrojů je třeba zajistit nezávislost států a vyhnout se okrádání či ochuzování zemí, jež vlastní energetické zdroje,

D. vzhledem k tomu, že chudoba v Latinské Americe se v důsledku zavedení neoliberálních

[1] Úř. věst. C 140 E, 13. 6. 2002, s. 569.
[2] Úř. věst. C 296 E, 6.12.2006, s. 123.

hospodářských politik stále zhoršuje, a vzhledem k tomu, že z celkového počtu 1,3 milionů osob žijících v extrémní chudobě tvoří 70 % ženy a že chudoba je nejdůležitější příčinou migrace,

E. se znepokojením sleduje světovou finanční krizi, zatímco mnoho zemí Latinské Ameriky je stále zadluženo, a rovněž problematický přístup k potravinám způsobený vysokým nárůstem jejich cen,

F. vzhledem k tomu, že nedávný vývoj finanční situace, jež byl potvrzen krizí rizikových hypotéčních úvěrů ve Spojených státech, byl předzvěstí mnohem vážnější a hlubší krize, která zasáhla finanční systémy na celém světě a jejíž dopad na světovou ekonomiku – včetně ekonomiky Evropské unie, Latinské Ameriky a Karibiku – ještě stále nelze vyčíslit,

G. s velkým zájmem sleduje založení Banky jihu a Unie států Jižní Ameriky (UNASUR) a také další regionální iniciativy, které usilují o integraci a vyřešení sociálních a ekonomických problémů, což vede k nezávislosti na mezinárodních finančních institucích;

H. vzhledem k významu regionálních procesů integrace, které respektují státní suverenitu a rovnost států, vycházejí z ambiciózní sociální politiky a prosazují postup zohledňující rozvojové potřeby jednotlivých zemí, zejména zemí nejméně rozvinutých, přičemž podporují skutečné sbližování zemí Evropské unie a zemí Latinské Ameriky a Karibiku; vzhledem k tomu, že tyto dohody musí upřednostňovat mír, demokratizaci společností, podporu sociálních práv obyvatelstva, řešení hospodářských a finančních krizí, ochranu životního prostředí a kulturní rozmanitost;

I. vzhledem k tomu, že pekingská akční platforma začleňuje hledisko rovnosti pohlaví do všech politik, jakožto efektivní strategii usilující o podporu rovnosti pohlaví, a vzhledem k tomu, že pokyny této platformy jsou závazné pro vlády i další činitele;

J. vzhledem ke skutečnosti, že dobrý zdravotní stav a právo reprodukce a sexuální práva jsou pro ženy předpokladem k realizaci rovného postavení mužů a žen;

K. vzhledem k tomu, že nedávné události související s krizí v Andách dokazují, že existuje vážné nebezpečí regionalizace ozbrojeného konfliktu v Kolumbii; s velkým znepokojením sleduje militarizaci a zostření tohoto konfliktu a v této souvislosti i mnohé vraždy, násilná zmizení, týkající se zejména odborářů a ochránců lidských práv, a masakry civilistů polovojenskými skupinami a příslušníky bezpečnostních sil a rovněž atentáty a únosy, za něž je zodpovědná gerila;

L. vzhledem k tomu, že je důležité zahájit mezi oběma regiony dialog, který by vedl ke vzájemné podpoře a spolupráci v těchto oblastech;

1. doufá, že příští summit hlav států Latinské Ameriky a Evropské unie, který se bude konat v polovině května v Limě, přispěje ke konkrétnímu pokroku v tak významných otázkách, jako je mimo jiné mírový proces, posílení demokracie pro obě strany, lidská práva, migrace, sociální dluh, současná světová finanční krize, životní prostředí a změna klimatu, biologická rozmanitost, zachování kulturní rozmanitosti a práva menšin;

2. domnívá se, že mezinárodní finanční krize, jejímž epicentrem je finanční systém Severní Ameriky a jež vypukla v návaznosti na spekulace s nemovitostmi, je odrazem rostoucí krize v oblasti finančních spekulací, které se neustále vzdalují od reálné ekonomiky, a rovněž odrazem znehodnocování mezd pracovníků a kupní síly nejchudších obyvatel, což je úkaz, který vede k nutnosti využívat k nákupu nemovitostí i spotřebního zboží bankovní úvěry; považuje za nepřijatelné, aby následky současné finanční krize nesli pracovníci a nejvíce znevýhodněné skupiny a aby byli opět ušetřeni ti, kdo jsou za spekulace a posílení finančních vlivů na ekonomiku skutečně odpovědní a mají z nich prospěch, tedy velké hospodářské a finanční skupiny;

3. odsuzuje kriminalizaci sociálních protestů a napadání práv pracujících v Latinské Americe, ale v současnosti i v Evropě, a v některých případech omezování svobody vyjadřování a svobody vyjadřování politické vůle; vyzývá vládu Peru, aby nabídla veškeré záruky nezbytné k tomu, aby se alternativní summit EA3 mohl konat souběžně s oficiálním summitem hlav států v Limě, jak tomu ostatně bylo při předchozích summitech;

4. ostře odsuzuje a přeje si, aby bylo odpovídajícím způsobem potlačeno obchodování s lidmi, avšak jednoznačně odmítá trestání vystěhovalců a podporuje volný pohyb osob mezi oběma regiony; přeje si, aby byla spolupráce mezi oběma regiony posílena za účelem vyřešení problémů migrace pomocí mírových řešení zohledňujících sociální spravedlnost, ne však budováním „pevností“ či zdí a pronásledováním imigrantů;

5. vítá výsledky summitu hlav států skupiny Rio, kteří se sešli v Santo Domingu a vyřešili krizi v Andách, odsoudili porušování suverenity třetích zemí vojenskými zásahy a také způsob, jakým jsou ve Spojených státech, Kanadě a Evropské unii sestavovány seznamy teroristů, a podpořili dohodnutá řešení interních konfliktů regionu;

6. domnívá se, že při jednání o dohodách o partnerství musí být respektována státní suverenita a rovnost států, neboť tak bude umožněno skutečné sbližování, které bude pro oba regiony rovnoprávné, během jednání o kapitolách věnovaných politickému dialogu, spolupráci a obchodním výměnám za spravedlivých podmínek, jež budou výhodné pro obě strany a budou vycházet ze vzájemného doplňování a solidarity, čímž se tyto dohody odliší od typu dohod o volném obchodu zavedených z iniciativy Spojených států, jako např. Středoamerická dohoda o volném obchodu (CAFTA);

7. žádá Komisi, aby pozorně naslouchala zemím, které si nepřejí vytvoření zón volného obchodu, které navrhuje Evropská unie, ale usilují o nereciproční obchodní dohody; zamítá smlouvy o volném obchodu a žádá Komisi, aby nalezla alternativy, jako například určité omezení snadných obchodních výměn a zlepšení systému všeobecných celních preferencí, neboť se zdá, že je lépe přizpůsoben ekonomické a sociální situaci mnoha rozvojových zemí;

8. přeje si prohloubení meziregionálního strategického partnerství, a to s dvojím cílem zvýšit dobré podmínky obyvatelstva a posílit regionální integraci, přičemž budou brány v úvahu existující asymetrie jak mezi zeměmi, tak mezi regiony;

9. žádá hlavy států, aby vypracovaly řešení vážné potravinové krize, která postihuje obyvatelstvo a potravinovou soběstačnost zemí, a přijímali odpovídající rozhodnutí ve zjištěných souvislostech významných dopadů biopaliv na výživu obyvatelstva a na změnu klimatu;

10. domnívá se, že veřejné služby jsou významné v boji proti nerovnému zacházení, chudobě a epidemiím; považuje za zvláště významné zahájení spolupráce mezi oběma regiony s cílem zachovat a rozvinout veřejné služby, které představují základní prvky demokracie;

11. žádá veřejné politiky vytvářející infrastruktury, vybavení a veřejné služby, které zaručují přístup všech k sexuální a rodové výchově žen, včetně kontroly jejich plodnosti a které podporují mateřství a otcovství, aby si ženy mohly plánovat rodinu a zbytek svého života s tím, že spojí veškeré podmínky, které posílí jejich podíl na rovnosti;

12. schvaluje a podporuje boj národů, včetně domorodých národů, za kontrolu jejich přírodních zdrojů, zejména boj o přístup k vodě a k energii, a domnívá se, že se jedná o základní lidská práva;

13. považuje za nezbytné, aby evropští poslanci jasně podpořili působení vlád Latinské Ameriky a Karibiku s cílem dohlížet na dodržování lidských práv, sociálních práv a práv v oblasti životního prostředí, a to prostřednictvím mnohonárodních evropských společností a dalších podniků, které působí na jejich území;

14. domnívá se, že zemědělství je nadále stěžejní pro většinu nejchudších osob, včetně domácího obyvatelstva, a zdůrazňuje význam přístupu k půdě pomocí programů zemědělské reformy; domnívá se, že dvoustranná a mnohostranná jednání, jichž se účastní oba regiony, musí upřednostnit zachování suverenity a zajišťování potravin a také zachování rodinných farem nebo družstev;

15. vítá nedávné úsilí o regionální integraci v Latinské Americe, jímž je vytvoření Banky jihu a zahájení projektů Petrosur a Petrocaribe; vítá pokrok, který přinesl návrh banky ALBA pokrývající veškerý život latinsko-amerických národů díky integrovanému rozvojovému modelu, který spočívá na zásadách solidarity, spolupráce, komplementárnosti a suverenity národů, a považuje obchodní výměny za nástroj, nikoli za cíl sám o sobě, přičemž lidskou bytost staví do středu zájmu;

16. považuje za významné, aby meziregionální fond navrhovaný Evropským parlamentem sloužil ke smazání existujících sociálních rozdílů, které znamenají stálou hrozbu;

17. odsuzuje pokusy o oddělení Bolívie, které připravují skupiny oligarchů, kteří se pouze snaží monopolizovat přírodní bohatství patřící všem Bolívijcům; připomíná, že referenda pořádaná těmito subjekty byla označena za nelegální jak volebními orgány Bolívie, tak i zvláštním zpravodajem Organizace spojených národů Rodolfem Stavenhagenem;

18. je velmi znepokojen neustále proklamovaným spojením světové bezpečnosti a bezpečnosti

Spojených států, které si ponechávají vojenské základny po celém světě a prosazují zvýšení vojenských výdajů, které v roce 2007 dosáhly nejvyšší úrovně od konce druhé světové války; je znepokojen touto vojenskou eskalací pod vedením Spojených států, k níž se připojila Evropská unie a jejímž příkladem je systém protiraketové ochrany, který bude zřízen v České republice a v Polsku; požaduje uzavření zahraničních vojenských základen v těchto dvou regionech;

19. znovu potvrzuje svůj závazek ve vztahu k cílům a zásadám Charty Organizace spojených národů; znovu potvrzuje své rozhodnutí podporovat veškeré úsilí na obranu svrchované rovnosti všech států, respektovat jejich územní celistvost a jejich politickou nezávislost, vyhýbat se v mezinárodních vztazích hrozbám nebo použití síly, které jsou neslučitelné s cíli a zásadami Organizace spojených národů, a podporovat řešení sporů mírovými prostředky slučitelnými se zásadami spravedlnosti a mezinárodního práva;

20. opětovně podporuje politické řešení konfliktu v Kolumbii na základě vyjednávání; schvaluje kroky zemí, jako jsou Francie nebo Venezuela, podnikané s cílem dosáhnout výměny rukojmích a vězňů Revolučních ozbrojených sil Kolumbie (FARC); protestuje proti vlivu organizovaného zločinu na úrovni mocenských instancí státu; kritizuje útok kolumbijské armády proti FARC na území Ekvádoru, který porušil suverenitu této země i mezinárodní právo a vyvolal nepřípustnou situaci regionální krize;

21. vítá, že v lednu 2008 byla ustavena Mezinárodní komise proti beztrestnosti v Guatemale (CICIG), neboť představuje významnou cestu k tomu, aby Guatemala, podporovaná mezinárodním společenstvím, znovu nalezla cestu k demokracii, k přednostnímu postavení právního státu a k ochraně lidských práv; domnívá se, že CICIG je příkladem hodným následování pro všechny státy, které sužuje problém beztrestnosti; lituje, že pět měsíců po nástupu do funkce nemohla Komise informovat o výsledku svých zkoumání, z důvodu obstrukcí některých částí spravedlnosti; považuje za významné, aby Evropská unie podporovala mezinárodní tribunál proti beztrestnosti v Guatemale jako příklad meziregionální institucionální spolupráce;

22. je znepokojen skutečnými podmínkami některých volebních systémů v Latinské Americe, jako např. v Salvadoru, které nezaručují hlasování založené na odpovídajícím sčítání a na důvěryhodných průkazech totožnosti; požaduje, aby Evropská unie ověřila možnost ověřit nový volební zákon Salvadoru a byla přítomna volebnímu procesu v této zemi s cílem přispět k tomu, aby volby v roce 2009 byly průhledné a spravedlivé;

23. kritizuje rozsudek Vrchního soudního dvora Republiky Salvadoru ze dne 16. října 2007 týkající se nepoužitelnosti Úmluvy č. 87 Mezinárodní organizace práce (MOP) o odborové svobodě a o ochraně práva odborově se organizovat; žádá Komisi, aby vyžadovala uplatňování této úmluvy jako základní podmínku pro pokrok v jednáních o dohodě o partnerství mezi EU a Střední Amerikou;

24. důrazně odmítá všechny jednostranné donucovací prostředky s exteritoriálním účinkem, které se neslučují s mezinárodním právem a s obecně uznávanými pravidly v oblasti volného obchodu; domnívá se, že takováto praxe je vážným ohrožením pro mnohostrannost; připomíná rezoluci A/RES/62/3 Valného shromáždění Organizace spojených národů a její odmítnutí exteritoriálních ustanovení Helms-Burtonova zákona;

25. požaduje osvobození pěti Kubánců, kteří jsou již deset let vězněni ve Spojených státech, po svévolném zatčení, jak prohlásila i Komise OSN pro lidská práva; odsuzuje kruté podmínky zadržování a izolace, jimž jsou vystaveni, které jim dokonce neumožňují návštěvu jejich rodin a znamenají nepřípustné porušení lidských práv a samotných právních předpisů Spojených států;

26. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal předsednictví pátého summitu EU-Latinská Amerika a Karibik, Radě a Komisi a také parlamentům členských států Evropské unie a všech zemí Latinské Ameriky a Karibiku, Evropsko-latinskoamerickému parlamentnímu shromáždění, Latinskoamerickému parlamentu, Středoamerickému parlamentu, Andskému parlamentu a Parlamentu unie Mercosur.